

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 73. Petletne škofove fakultete. — 74. Sacra Congregatio Rituum. Variationes faciendae in rubricis Breviarii et Missalis Romani. — 75. Matične objave inozemskih državljanov. — 76. Pobiranje cerkveno-konkurenčnih doklad k direktnim davkom. — 77. Objave. — 78. Slostvo. — 79. Osebna naznanila. — 80. Pripomba.

73.

Petletne škofove fakultete.

Sv. konzistorijalna kongregacija je z reskriptom z dne 14. oktobra 1938, št. 781/23, podelila prevzvišenemu gospodu lavantinskemu Ordinariju petletne fakultete, ki trajajo a subsignata die ad integrum annum 1943.

Fakultete so iste, kakor leta 1933, podeljene in objavljene v Oglasniku lav. škofije 1933, X, str. 83 sl. Dodano je le dvoje: a) pri fakultetah: Ex S. Poenitentiarum se ob koncu točke 9. doda: . . . , sub poena suspensionis a divinis ipso facto incurrendae. b) pri Facultates additionales S. Congregationis S. Officii se v drugi točki za drugo izjemo doda: . . . 3. in quo sit inscia utraque pars.

74.

Sacra Congregatio Rituum

Variationes faciendae in rubricis Breviarii et Missalis Romani.¹

Edita nuperrime a Sacra Paenitentiarum Apostolica nova Collectione precum et piorum operum, quae a Sancta Sede indulgentiis ditata sunt, ut ampliores istae largitiones suis quibusvis locis adnotarentur, abrogatis veteribus concessionibus, Sacra Rituum Congregatio, vigore facultatum sibi a Sanctissimo Domino Nostro Pio Papa XI tributarum, sequentes variationes in rubricis Breviarii et Missalis Romani faciendas esse decrevit:

I. In Breviario Romano.

1. In initio, post verba: *Ordinarium Divini Officii iuxta Rituum Romanum persolvendi*, ponatur haec rubrica:

Clericis in sacris constitutis, qui integrum divinum Officium, quamvis in partes distributum, coram Ssmo Sacramento, sive publicae adorationi exposito sive in tabernaculo adservato, devote recitaverint, conceditur: Indulgentia plenaria, si praeterea sacramentalem confessionem instituerint, ad eucharisticum Convivium accesserint et ad mentem Summi Pontificis oraverint. Pius Pp. XI, 23 Octobris 1930.

Iis vero, qui divinum Officium coram Ssmo Sacramento, ut supra, ex parte tantum recitaverint, conceditur: Indulgentia quingentorum dierum pro unaquaque hora canonica. Pius Pp. XI, 18 Maii 1933.

¹ AAS, an. et vol. XXX, num. 10, pagg. 292 sq.

Iisdem autem clericis, qui divinum Officium in alias preces commutatum rite obtinuerunt, si preces eiusmodi coram Ssmo Sacramento, uti supra, devote recitaverint, conceditur: Indulgentia plenaria, additis sacramentali confessione, sacra Communionem et orationem ad mentem Summi Pontificis. Pius Pp. XI, 7 Novembris 1932.

2. In eodem Ordinario, rubrica praemissa Orationi *Aperi Domine*, mutetur in aliam:

Antequam inchoetur Officium laudabiliter dicitur, sub singulari semper numero, sequens Oratio; pro qua Summus Pontifex Pius Pp. XI sub die 17 Novembris 1933 Indulgentiam trium annorum concessit.

3. Item in eodem Ordinario rubrica Orationi *Sacrosanctae* praeposita, mutetur in aliam:

Cum expletum fuerit Officium, laudabiliter dicitur sequens Oratio; pro qua Summus Pontifex Pius Papa XI sub die 1 Decembris 1933 indulgentiam trium annorum concessit. Praeterea Clericis in sacris constitutis et Sacerdotibus eam devote post Officium recitantibus Summus Pontifex Leo X defectus et culpas in eo persolvendo ex humana fragilitate contractas, indulsit. Dicitur autem flexis semper genibus in privata etiam recitatione, praeter quam ab iis, qui ob certam infirmitatem vel gravioris impedimenti causam nequeant genuflectere.

(Continuabitur.)

75.

Matične objave inozemskih državljanov.

Kraljevska banska uprava dravske banovine v Ljubljani je z dopisom od dne 10. okt. 1938., št. 28.008/1 semkaj sporočila naslednje:

»Ordinariat se naproša, da izvoli opozoriti vse župne urade, da po odredbi čl. 30/2 zakona o osebnih imenih, Ur. 1. 110/26/29 redno sporoče vsak primer matičnega vpisa tujih državljanov pristojnemu občemu upravnemu oblastvu radi dostave inozemskim zastopništvom.

Te dolžnosti predlaganja matičnih izvlečkov za inozemce obćim upravnim oblastvom ni istovetiti z dolžnostjo predlaganja matičnih izpiskov o smrtnih primerih inozemcev pristojnim sodišćem v smislu odredb § 32 nepravdnega postopka. Sl. list 59/8/1935.«

O tem se v svrhu ravnanja obveščajo vsi župnijski uradi lavantinske škofije in apostolske administracije z ozirom na tozadevni predpis.¹

76.

Pobiranje cerkveno-konkurenćnih doklad k direktnim davkom.

Dodatno k odloku dravske finanćne direkcije v Ljubljani, odsek za neposredne davke, objavljenem v Oglasniku lavantinske škofije 1934, VI. odst. 57, str. 59, je kr. banska uprava v Ljubljani, dne 1. 10. 1938., II. št. 2227/1 poslala semkaj pojasnilo, »da je odlok dravske finanćne direkcije v Ljubljani z dne 9. 7. 1934., št. 54/27/II ex 1934 izdan za vse davćne uprave dravske direkcije na osnovi razpisa ministrstva financ.«

¹ Šematizem lav. knezoškofije za l. 1937., str. 215, d.

Škofijsko vodstvo Katoliške Akcije za dekleta.

Poročilo in načrt.

I. Mesec za mescem je pošiljala Betnava v župnije lavantinske škofije svoje okrožnice. Pomagale naj bi duhovnikom pri Katoliški akciji za dekleta. Samo pomagati, to je bil namen betnavskih okrožnic. Še vedno ni popolne jasnosti o tem, kakšna naj bo K. A. v naših okolščinah in je zato težko zadeti pravo. Oktobra se je končalo prvo delovno leto.

II. Iz 13 župnij je sprejela Betnava obširno poročilo o delu, ki je bilo izvršeno po navodilih okrožnice. Ta poročila so razveseljiva! Pokazala so, da je delo sicer težko, da je med našo dekliško mladino tu in tam prav malo smisla za globlje versko oblikovanje in da je tudi socialnega čuta še malo. Obenem so pa ta poročila pokazala, da je po naših župnijah mnogo deklet, ki so občudovanja vredno požrtvovalna, ki koreninijo v Cerkvi, žive s Cerkvijo in za Cerkev. Tem je bila okrožnica dobrodošla, našle so v njej potrditev svojega življenjskega prepričanja in praktična navodila, kako svoje duhovno bogastvo, ki so ga obilneje prejele, deliti drugim, predvsem vrstnicam, pa tudi revnim družinam.

III. Po par deklet štejejo naše jedrne skupine. Redno shajanje k 14 dnevnim, oz. mesečnim sestankom, je bila zanje šola za apostolat v smislu Slomšekovega reka: Kdor hoče druge vneti, mora sam goreti. Trojne duhovne vaje in dva liturgična tečaja na Betnavi, različne tridnevne po župnijah in krajše duhovne obnove — to bi naj budilo v dekletih smisel in veselje do notranjega življenja. Zavestno evharistično-marijansko življenje bi naj bilo poročstvo uspešnega apostolata — božične akcije, velikonočne akcije in apostolata v dekliški organizaciji. Navodila za ta apostolat so dobivala dekleta v okrožnici, poleg tega pa na tečajih, sestankih in zborovanjih.

Posebej bi želeli omeniti apostolat božične in velikonočne akcije in »Dekliški dan«. Božična akcija je s svojimi, po posebni metodi določenimi obiski zelo primerna za apostolsko pridobivanje, obenem se o Božiču lepo in lahko pokaže socialni pomen krščanstva. Za Božič 1937 so dekleta K. A. opravila čez 130 božičnih hišnih obiskov. Velikonočna akcija duhovno več zahteva; treba je pridobivati za velikonočno sv. spoved one, ki tega sicer ne bi opravili. Združeni so pa s tem zopet obiski, teh obiskov je bilo okrog 170. Lani in letos so pokazale župnije mnogo zanimanja za Dekliški dan. Nad 2500 deklet je prišlo vsako-

krat na Betnavo, da bi doživele svoje čisto deklitvo, svojo vero in da bi z močjo Kristusa v sebi postavile svojemu življenju praktično-nadnaravne smernice.

IV. Dva praktična zgleda.

a) Tečaj v Št. Janžu na Drav. p. Bil je to tridnevni versko-socialni tečaj. Verska predavanja so izhajala iz misli o otroštvu božjem in o razumevanju Cerkve. Socialna predavanja so obravnavala odnos dekleta do doma, do fanta, do bodoče družine in o poslanstvu žene v splošni družbi. Predavanja so upoštevala čisti kmečki značaj župnije. Posebnost tega tečaja je bil način propagande. Mesec dni pred tečajem se je vršil sestanek »jedrne skupine« — članice jedra morajo biti ne samo prepričane o potrebi tečaja, ampak tudi same odgovorne za uspeh tečaja. Ta dekleta so morala moliti in žrtvovati. Razdelile so si propagando: določile so si vasi, sestavile so sezname (vaške) vseh nad 17 let starih deklet in si tudi natančno določile, kako bodo ta dekleta obiskale in katero deklet iz vasi bo še pomagalo pri teh propagandnih obiskih. Ta propaganda je bila resnično župnijska akcija, ki je obračala pozornost vseh deklet — ves mesec na tečaj. Obisk je bil tudi propagandi primeren. Resnično polnoštevilen — prišla so vsa dekleta in vztrajala vse tri dni. Med seboj so živahno govorile o predmetih predavanj in se tudi same oglasile k predavanju. Lepe in liturgično obhajane so bile zborne sv. maše drugega in tretjega dne. Dekleta so številno komunicirala. Zaključek je bil tretji dan po večernicah z materinskim popoldnevom. To se je tudi drugod pokazalo kot zelo važno, matere pritegniti.

b) Tečaj v Studenicah. To je bil pa dvodnevni okrožni tečaj za jedrne skupine. Udeležile so se ga jedrne skupine iz 5 sosednjih župnij. Ta tečaj je bil začetek sistematičnega šolanja laičnih apostolov za to okrožje. Vsaka dva meseca se ta tečaj obnavlja in nadaljuje na »študijskem dnevu«, ki združuje duhovno obnovo in predavanja, oz. zborovanja. Geslo tega dela je: na globoko in iz globine ven v vsakdanje življenje — osebno, družinsko, organizacijsko in družabno življenje. Dekliška apostolska osebnost mora biti podoba lepe harmonije med naravo in nadnaravo. Oboje je treba poudariti in dekletu pokazati Marijo — v kateri je bila ta harmonija popolna. — Taki okrožni tečaji so za bodočnost K. A. smotreni sami po sebi, pripravljajo pa tudi tla za zgoraj opisane župnijske tečaje. Taki tečaji morejo postati po svojih rednih obnovah res šola laičnega apostolata. Dekleta so izbrana, posamezni problemi se morejo zato temeljito obravnavati. Osebni vpliv je močan. Dekleta čutijo, da je to sistematično delo, ki mora počasi sicer, pa gotovo iz vsake posamezne zgraditi apostolsko osebnost, ki bo kot aktivni ud mističnega Kristusa živela za Cerkev. O poklicu v Katoliško akcijo po sv. krstu in sv. birmi, o notranjem življenju, o praktičnem apostolatu, o naravnih pogojih za uspešni apostolat — so bila predavanja. Na tečaju se je razvila plemenita in vesela družabnost, ki mora danes gotovo označevati vsako deklet, ki hoče biti apostol, ki hoče biti drugim zgled življenja iz vere. Smatramo namreč, da mora K. A. temeljiti na realnih tleh in upoštevati poleg apostolske in karitativne dejavnosti še tudi ustvarjanje razpoloženja povsod in v vseh okolščinah. Veselega — in taktnegega — apostola so veseli ljudje in tudi Gospod. — Radi načrta za delo v prihodnji delovni dobi smo tako obširno popisali oba tečaja.

V. Pravila Katoliške akcije za Slovenijo predvidevajo specializacijo. Glede tega moremo poročati kaj več le o delu K. A. za učiteljice. Meseca marca so se vršile za učiteljice prve duhovne vaje K. A. Udeležile so se jih še nezaposlene učiteljice. Avgusta so se vršile druge stanovske duhovne vaje in nato prvi tečaj K. A. Na tečaju se je ustanovila Zveza katoliških učiteljic kot lastna organizacija K. A. v naši škofiji. Zveza katoliških učiteljic — ZKU — je imela 2. oktobra duhovno obnovo in zborovanje. Za november je predvideno okrožno zborovanje v Ptuj, za december v Murski Soboti. Ta organizacija je gotovo vredna vse pomoči, saj vemo, kako silno osamljene in plahe so često katoliške učiteljice in kako malo jih je.

Na tem mestu bi radi povedali tudi besedo o »Otrocih Sonca« — to je poskus K. A. za otroke. Betnava izdaja vsak mesec delovno knjižico za otroke — v smislu delovne šole — in navodila za voditeljice. Idejna vsebina tega dela je Evharistično Križarstvo, v podrobnostih pa obsega vsa področja otrokovega življenja, tudi apostolat. Zanimanje za to delo je pokazalo 70 učiteljic oz. voditeljic (ki morejo biti tudi neučiteljice). Te sprejemajo omenjene knjižice.

VI. Potrebno je sporočiti tudi to, da je v naši škofiji po želji Prezvizišnega vse dekliško gibanje enotno, in da je zato delo K. A. povezano z dekliškimi krožki. Zato tu objavljamo, da je vpisanih 140 krožkov v Zvezi dekliških krožkov — ZDK. Od teh je prijavilo jedrne skupine 22 krožkov s približno 150 članicami. Izčrpno poročilo je poslalo, kakor smo že omenili, 13 krožkov, na različnih okrožnih tečajih pa je podalo ustno poročilo 30 krožkov. Dekliški krožki imajo letos svojo knjižico »Dekliški sestanek« s snovjo za redne sestanke. Knjižica izhaja za obe škofiji skupno.

VII. Načrt bodočega dela.

a) Za redne sestanke jedrnih skupin oz. osnovnih celic K. A. bo izdalo škofijsko vodstvo brošurice, ki bodo obravnavale lastno oblikovanje in apostolsko prakso. Sestanki so prepuščeni krajevnim faktorjem.

b) Centrala bo prirejala župnijske tečaje kakor pod IV. a).

c) Enako tudi v dekanijah okrožne tečaje, ki bodo dekleta šolali za K. A. in jim pomagali do ustanovitve jedrne skupine v župniji, oz. bodo pomagali pri oblikovanju jedrnih skupin tam, kjer te že obstojajo. Ti tečaji bodo obenem dajali smernice za organizacijo dekliške K. A.

č) Vršile se bodo duhovne vaje K. A. na Betnavi in v Celju.

d) Vršile se bodo duhovne vaje po župnijah.

e) Da bi se misel K. A. razširila tudi med »maso«, bo Betnava vzpodbujala k prirejanju »Farnih sestankov« in oskrbela za te sestanke posebno snov, ki je pripravljena tako, da upošteva mentaliteto »mase« in je podana večinoma v obliki igerskih prizorov. Dosedaj je izšla snov za farne sestanke ob Marijinem Vnebovzetju, za praznik Kristusa Kralja in za proslavo Brezmadežne. V načrtu so vsakokrat po 3 prizori: verski, socialni in za razvedrilo.

VIII. Podrobni načrt predvidenega dela Betnave v času od 14. XI. do Novega leta:

- Od 14.—16. novembra: župnijski tečaj v Svečini.
„ 20. „ : okrožni sestanek za K. A. učiteljic v Ptujju.
„ 25.—29. „ : duhovne vaje in okrožni tečaj za jedrne skupine iz dekanij Maribor levi in desni breg, Jarenine in nekaterih župnij dekanije Dravsko polje.
„ 2.— 4. decembra: duhovne vaje v Novi Štifti.
„ 11. „ : okrožni sestanek za K. A. učiteljic v Murski Soboti.
„ 12.—14. „ : okrožni tečaj v Murski Soboti.
„ 15.—16. „ : župnijski tečaj v Gornji Lendavi.
in „ 27.—31. „ : duhovne vaje na Betnavi za kmečka dekleta.
„ 5.— 9. januarja : duhovne vaje in tečaj za nameščenke na Betnavi.

*

Ko smo Vam tako skušali podati sliko o delu Betnave, se Vam zahvaljujemo za vso Vašo oporo, ki smo se je v preteklem delovnem letu zelo veselili, in Vas prosimo, da nam sporočite, kaj želite Vi za svojo župnijsko dekleško K. A.

Le smotrena razdelitev dela bo omogočala ustreči željam; delovnih moči je malo. Prosimo, da bi se betnavske publikacije redno plačevale in se priporočamo za morebitne podpore. Zaupamo v božjo Previdnost.

Povsod Boga po Mariji!

Molite bratje, da bi Bog, ki nam po sv. Očetu nalaga dolžnost Katoliške akcije, dal blagoslov temu začetemu delu.

Za škofijsko vodstvo Katoliške akcije za dekleta

D. Oberžan, l. r.

77.

Objave.

Išče se: 1. Krstni list Schrey Jurija (r. 1810—1820) in Elizabete r. Hutter (roj. 1820—1830) ter njih por. list (por. 1840 do 1850). — 2. Krstni list Stergar Andreja (r. okoli l. 1820.) in njegov por. list (por. 1858—1862 z Nežo r. Kopše). — 3. Krstni list Lednik (Ledinek) Julijane (roj. okoli l. 1856); njeni starši Franc in Marija roj. Grušič. — 4. Krstni in poročni list Kellner Janeza (roj. okoli l. 1837.). — 5. Krstni in poročni list Kellner Antona (roj. okoli l. 1802.; por. s Plahuta). — 6. Krstni list Unger Ferdinanda (roj. 1762) in Marije roj. Ačin (roj. 1776). — 7. Krstni list Walland Franca, roj. 1816—1818. — 8. Krstni in poročni list Leske Andreja (roj. okoli l. 1809.) in Marjete roj. Gasperschitsch (por. 1840 do 1850). — 9. Rojstni list Doringer Cecilije, roj. 21. okt. 1828, in por. list njenih staršev Doringer Janeza in Karoline roj. Wittmann (por. 1818—1827). — 10. Krstni list Komar Jožefa, roj. okoli l. 1790, in njegov por. list (por. z Marijo roj. Potočnik med l. 1815. do l. 1802.; por. s Plahuto). — 6. Krstni list Unger Ferdinanda 1825.). — 11. Krstni list Neuwirt Neže, roj. l. 1817. — 12. Por. list Blazina Štefana (r. 1841) in Jozefe r. Pepevnjak (por. med 1870 do 1880).

Sprememba pri spomeniškem uradu v Ljubljani. Zaradi imenovanja dosedanjšega konservatorja dr. Stele Franca za univerzitetnega profesorja v Ljubljani, je prevzel posle spomeniškega urada g. dr. Fr. Mesesnel. O tem se obveščajo vsi p. n. dušni pastirji.

Duhovne vaje za fante v Domu duh. vaj pri Srcu Jezusovem v Mariboru (Magdalensko predmestje). Od 19. do 23. novembra; od 3. do 7. decembra; od 17. do 21. decembra. Začetek zvečer prvega dne, sklep zjutraj zadnjega dne. Priglasiti se je treba vsaj teden prej. Vsa oskrbnina 75 din. Preč. gg. so naprošeni, da opozore fante na te tečaje in jim gredo na roko, da se jih morejo udeležiti. — **Vodstvo Doma.**

78.

Slovstvo.

Mi mladi borci. List Mi mladi borci je naš najbolj razširjeni dijaški tednik. List je važen tudi za vse druge, ki delajo v katoliškem gibanju. Pisan je zgoščeno, zajema informacije o katoliškem gibanju po svetu iz najboljših virov. Mnogo člankov prinaša zlasti o KA, komunizmu in narodnem socializmu.

Naročniki Borcev imajo znaten popust pri izdajah Naše poti. Borci izhajajo redno, tudi vse počitnice. Kdor jih spravlja, ima ob koncu leta 200 strani debelo knjigo izbranih načelnih člankov in informacij s preglednim in praktičnim kazalom. Pregled in uporabo za predavanje omogoča podrobno stvarno kazalo, ki izide ob koncu leta na štirih straneh najdrobnejšega tiska. Novi letnik se prične 16. septembra. Naroča se: Ljubljana, Streliška ulica 12/II. Naročnina za nedijake din 30.—, podporna naročnina več kot 30.— din.

Slomšekov rodovnik, sestavil Maks Goričar, tiskala in izdala Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Str. 40, l. 1938. S to študijo je zamašena občutljiva vrzel v našem slovstvu o Slomšku. Pisalo se je o njem pod vsemi mogočimi vidiki, samo o njegovem rodovniku se je do najnovejšega časa pisalo malo in še v tem, kar se je napisalo, je marsikaj netočno.

»Uvodne besede« k temu rodovniku je spisal prelat dr. Fr. Kovačič, iz njih je razvidno, da je on sam naprosil g. Goričarja, da se je lotil ne-lahkega dela. Kdor prebere knjižico, mora priznati, da je v njo vloženo ogromno dela in truda. Pa je tudi uspeh povse zadovoljiv, kakor je kratko povzeto v »uvodnih besedah«.

Vsakdo, ki se količkaj zanima za našega velikega in svetniškega škofa, bo z veseljem vzel v roke njegov »Rodovnik«. Cena knjižici je 10 din. Dobiva se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

79.

Osebna naznanila.

Imenovana sta bila preč. gg.: dr. Aleksič Jakob, kn.-šk. konzist. svetovalec, docent kn.-šk. bogoslovnega učilišča v Mariboru, za ravnatelja kn.-šk. dijaškega semenišča v Mariboru (30. avg.); Požar Alfonz, kn.-šk. duh. svetovalec in župnik na Rečici, za upravitelja dekanije Gornji grad (29. okt.).

Postavljeni so bili gg.: Šmirma ul Alojzij, semeniški duhovnik, za prefekta v kn.-šk. dijaškem semenišču v Mariboru; dr. Držečnik Maksimilijan, bogoslovni docent, za študijskega prefekta v kn.-šk. bogoslovnem semenišču (20. okt.); Tomišek Franc, kaplan na Ljubnem, za provizorja istotam (29. okt.); Ravšl Anton, kaplan v Št. Ilju v Slov. goricah, za vikarja pomočnika istotam (1. nov.). — Koren Ivanu, kaplanu v Dobrovniku, se dodeli služba ekspozita v Kobilju (7. okt.).

Nastavljena sta bila gg. novomašnika Kores Ivan za kaplana v Starem trgu (1. okt.) in Hodnik Emil za kaplana v Negovi (1. nov.).

Prestavljeni so bili s 1. novembrom gg. kaplani: Ura nek Martin iz Gornje Radgone (I.) k Mali Nedelji; Vahčič Rudolf od Sv. Jurija ob Ščavnici (I.) v Gornjo Radgono; Vodeb Ivan od Sv. Petra pri Mariboru k Sv. Lenartu v Slov. goricah; Potokar Ferdinand od Sv. Lenarta v Slov. goricah k Sv. Juriju ob Ščavnici (I.); Vogrinc Anton od Male Nedelje k Sv. Andražu v Slov. goricah z delokrogom v Žetalah; Kovačič Anton iz Teharij k Sv. Petru pri Mariboru.

Resigniral je na župnijo Rajhenburg preč. g. Jožef Tratnik, častni konz., kn.-šk. duh. svetovalec in župnik (27. okt. 1938).

Dopust je nastopil 17. oktobra Suštar Franc, kaplan v Žetalah.

Umrli sta: P. Donat Zupančič, eksprovincial kapucinske Ilirske province, kn.-šk. konzistorialni svetnik; umrl dne 27. okt. v 73. letu starosti v Celju in tam pokopan; Krančič Jožef, dekan dekanije Gornji grad, duhovni svetovalec, župnik na Ljubnem; umrl dne 28. okt. v 68. letu starosti na Ljubnem in tam pokopan. R. I. P.!

80.

Pripomba.

Tej številki Oglasnika je priloženo: Poročilo in načrt škofijskega vodstva KA za dekleta.

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 7. novembra 1938.

Izdaje lavantinski knezoškofijski ordinariat. — Urejuje dr. Josip Mirt.

Tiska Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Škofijsko vodstvo Katoliške Akcije za dekleta.

Poročilo in načrt.

I. Mesec za mescem je pošiljala Betnava v župnije lavantinske škofije svoje okrožnice. Pomagale naj bi duhovnikom pri Katoliški akciji za dekleta. Samo pomagati, to je bil namen betnavskih okrožnic. Še vedno ni popolne jasnosti o tem, kakšna naj bo K. A. v naših okolščinah in je zato težko zadeti pravo. Oktobra se je končalo prvo delovno leto.

II. Iz 13 župnij je sprejela Betnava obširno poročilo o delu, ki je bilo izvršeno po navodilih okrožnice. Ta poročila so razveseljiva! Pokazala so, da je delo sicer težko, da je med našo dekliško mladino tu in tam prav malo smisla za globlje versko oblikovanje in da je tudi socialnega čuta še malo. Obenem so pa ta poročila pokazala, da je po naših župnijah mnogo deklet, ki so občudovanja vredno požrtvovalna, ki koreninijo v Cerkvi, žive s Cerkvijo in za Cerkev. Tem je bila okrožnica dobrodošla, našle so v njej potrditev svojega življenjskega prepričanja in praktična navodila, kako svoje duhovno bogastvo, ki so ga obilneje prejele, deliti drugim, predvsem vrstnicam, pa tudi revnim družinam.

III. Po par deklet štejejo naše jedrne skupine. Redno shajanje k 14 dnevni, oz. mesečnim sestankom, je bila zanje šola za apostolat v smislu Slomšekovega reka: Kdor hoče druge vneti, mora sam goreti. Trojne duhovne vaje in dva liturgična tečaja na Betnavi, različne tridnevne po župnijah in krajše duhovne obnove — to bi naj budilo v dekletih smisel in veselje do notranjega življenja. Zavestno evharistično-marijansko življenje bi naj bilo poroštvo uspešnega apostolata — božične akcije, velikonočne akcije in apostolata v dekliški organizaciji. Navodila za ta apostolat so dobivala dekleta v okrožnici, poleg tega pa na tečajih, sestankih in zborovanjih.

Posebej bi želeli omeniti apostolat božične in velikonočne akcije in »Dekliški dan«. Božična akcija je s svojimi, po posebni metodi določenimi obiski zelo primerna za apostolsko pridobivanje, obenem se o Božiču lepo in lahko pokaže socialni pomen krščanstva. Za Božič 1937 so dekleta K. A. opravila čez 130 božičnih hišnih obiskov. Velikonočna akcija duhovno več zahteva; treba je pridobivati za velikonočno sv. spoved one, ki tega sicer ne bi opravili. Združeni so pa s tem zopet obiski, teh obiskov je bilo okrog 170. Lani in letos so pokazale župnije mnogo zanimanja za Dekliški dan. Nad 2500 deklet je prišlo vsako-

krat na Betnavo, da bi doživele svoje čisto deklinstvo, svojo vero in da bi z močjo Kristusa v sebi postavile svojemu življenju praktično-nadnaravne smernice.

IV. Dva praktična zgleda.

a) Tečaj v Št. Janžu na Drav. p. Bil je to tridnevni versko-socialni tečaj. Verska predavanja so izhajala iz misli o otroštvu božjem in o razumevanju Cerkve. Socialna predavanja so obravnavala odnos dekleta do doma, do fanta, do bodoče družine in o poslanstvu žene v splošni družbi. Predavanja so upoštevala čisti kmečki značaj župnije. Posebnost tega tečaja je bil način propagande. Mesec dni pred tečajem se je vršil sestanek »jedrne skupine« — članice jedra morajo biti ne samo prepričane o potrebi tečaja, ampak tudi same odgovorne za uspeh tečaja. Ta dekleta so morala moliti in žrtvovati. Razdelile so si propagando: določile so si vasi, sestavile so sezname (vaške) vseh nad 17 let starih deklet in si tudi natančno določile, kako bodo ta dekleta obiskale in katero dekle iz vasi bo še pomagalo pri teh propagandnih obiskih. Ta propaganda je bila resnično župnijska akcija, ki je obračala pozornost vseh deklet — ves mesec na tečaj. Obisk je bil tudi propagandi primeren. Resnično polnoštevilen — prišla so vsa dekleta in vztrajala vse tri dni. Med seboj so živahno govorile o predmetih predavanj in se tudi same oglasile k predavanju. Lepe in liturgično obhajane so bile zborne sv. maše drugega in tretjega dne. Dekleta so številno komunicirala. Zaključek je bil tretji dan po večernicah z materinskim popoldnevom. To se je tudi drugod pokazalo kot zelo važno, matere pritegniti.

b) Tečaj v Studenicah. To je bil pa dvodnevni okrožni tečaj za jedrne skupine. Udeležile so se ga jedrne skupine iz 5 sosednjih župnij. Ta tečaj je bil začetek sistematičnega šolanja laičnih apostolov za to okrožje. Vsaka dva meseca se ta tečaj obnavlja in nadaljuje na »študijskem dnevu«, ki združuje duhovno obnovo in predavanja, oz. zborovanja. Geslo tega dela je: na globoko in iz globine ven v vsakdanje življenje — osebno, družinsko, organizacijsko in družabno življenje. Dekliška apostolska osebnost mora biti podoba lepe harmonije med naravo in nadnaravo. Oboje je treba poudariti in dekletu pokazati Marijo — v kateri je bila ta harmonija popolna. — Taki okrožni tečaji so za bodočnost K. A. smotreni sami po sebi, pripravljajo pa tudi tla za zgoraj opisane župnijske tečaje. Taki tečaji morejo postati po svojih rednih obnovah res šola laičnega apostolata. Dekleta so izbrana, posamezni problemi se morejo zato temeljito obravnavati. Osebni vpliv je močan. Dekleta čutijo, da je to sistematično delo, ki mora počasi sicer, pa gotovo iz vsake posamezne zgraditi apostolsko osebnost, ki bo kot aktivni ud mističnega Kristusa živele za Cerkev. O poklicu v Katoliško akcijo po sv. krstu in sv. birmi, o notranjem življenju, o praktičnem apostolatu, o naravnih pogojih za uspešni apostolat — so bila predavanja. Na tečaju se je razvila plemenita in vesela družabnost, ki mora danes gotovo označevati vsako dekle, ki hoče biti apostol, ki hoče biti drugim zgled življenja iz vere. Smatramo namreč, da mora K. A. temeljiti na realnih tleh in upoštevati poleg apostolske in karitativne dejavnosti še tudi ustvarjanje razpoloženja povsod in v vseh okolščinah. Veselega — in taktnega — apostola so veseli ljudje in tudi Gospod. — Radi načrta za delo v prihodnji delovni dobi smo tako obširno popisali oba tečaja.

V. Pravila Katoliške akcije za Slovenijo predvidevajo specializacijo. Glede tega moremo poročati kaj več le o delu K. A. za učiteljice. Meseca marca so se vršile za učiteljice prve duhovne vaje K. A. Udeležile so se jih še nezaposlene učiteljice. Avgusta so se vršile druge stanovske duhovne vaje in nato prvi tečaj K. A. Na tečaju se je ustanovila Zveza katoliških učiteljic kot lastna organizacija K. A. v naši škofiji. Zveza katoliških učiteljic — ZKU — je imela 2. oktobra duhovno obnovo in zborovanje. Za november je predvideno okrožno zborovanje v Ptuju, za december v Murski Soboti. Ta organizacija je gotovo vredna vse pomoči, saj vemo, kako silno osamljene in plahe so često katoliške učiteljice in kako malo jih je.

Na tem mestu bi radi povedali tudi besedo o »Otrocih Sonca« — to je poskus K. A. za otroke. Betnava izdaja vsak mesec delovno knjižico za otroke — v smislu delovne šole — in navodila za voditeljice. Idejna vsebina tega dela je Evharistično Križarstvo, v podrobnostih pa obsega vsa področja otrokovega življenja, tudi apostolat. Zanimanje za to delo je pokazalo 70 učiteljic oz. voditeljic (ki morejo biti tudi neučiteljice). Te sprejemajo omenjene knjižice.

VI. Potrebno je sporočiti tudi to, da je v naši škofiji po želji Prevzvišenege vse dekliško gibanje enotno, in da je zato delo K. A. povezano z dekliškimi krožki. Zato tu objavljamo, da je vpisanih 140 krožkov v Zvezi dekliških krožkov — ZDK. Od teh je prijavilo jedrne skupine 22 krožkov s približno 150 članicami. Izčrpno poročilo je poslalo, kakor smo že omenili, 13 krožkov, na različnih okrožnih tečajih pa je podalo ustno poročilo 30 krožkov. Dekliški krožki imajo letos svojo knjižico »Dekliški sestanek« s snovjo za redne sestanke. Knjižica izhaja za obe škofiji skupno.

VII. Načrt bodočega dela.

a) Za redne sestanke jedrnih skupin oz. osnovnih celic K. A. bo izdalo škofijsko vodstvo brošurice, ki bodo obravnavale lastno oblikovanje in apostolsko prakso. Sestanki so prepuščeni krajevnim faktorjem.

b) Centrala bo prirejala župnijske tečaje kakor pod IV. a).

c) Enako tudi v dekanijah okrožne tečaje, ki bodo dekleta šolali za K. A. in jim pomagali do ustanovitve jedrne skupine v župniji, oz. bodo pomagali pri oblikovanju jedrnih skupin tam, kjer te že obstojajo. Ti tečaji bodo obenem dajali smernice za organizacijo dekliške K. A.

č) Vršile se bodo duhovne vaje K. A. na Betnavi in v Celju.

d) Vršile se bodo duhovne vaje po župnijah.

e) Da bi se misel K. A. razširila tudi med »maso«, bo Betnava vzpodbujala k prirejanju »Farnih sestankov« in oskrbela za te sestanke posebno snov, ki je pripravljena tako, da upošteva mentaliteto »mase« in je podana večinoma v obliki igerskih prizorov. Dosedaj je izšla snov za farne sestanke ob Marijinem Vnebovzetju, za praznik Kristusa Kralja in za proslavo Brezmadežne. V načrtu so vsakokrat po 3 prizori: verski, socialni in za razvedrilo.

VIII. Podrobni načrt predvidenega dela Betnave v času od 14. XI. do Novega leta:

- Od 14.—16. novembra: župnijski tečaj v Svečini.
„ 20. „ : okrožni sestanek za K. A. učiteljic v Ptuj.
„ 25.—29. „ : duhovne vaje in okrožni tečaj za jedrne skupine iz dekanij Maribor levi in desni breg, Jarenine in nekaterih župnij dekanije Dravsko polje.
„ 2.— 4. decembra: duhovne vaje v Novi Štiti.
„ 11. „ : okrožni sestanek za K. A. učiteljic v Murski Soboti.
„ 12.—14. „ : okrožni tečaj v Murski Soboti.
„ 15.—16. „ : župnijski tečaj v Gornji Lendavi.
in „ 27.—31. „ : duhovne vaje na Betnavi za kmečka dekleta.
„ 5.— 9. januarja : duhovne vaje in tečaj za nameščenke na Betnavi.

*

Ko smo Vam tako skušali podati sliko o delu Betnave, se Vam zahvaljujemo za vso Vašo oporo, ki smo se je v preteklem delovnem letu zelo veselili, in Vas prosimo, da nam sporočite, kaj želite Vi za svojo župnijsko dekleško K. A.

Le smotrena razdelitev dela bo omogočala ustreči željam; delovnih moči je malo. Prosimo, da bi se betnavske publikacije redno plačevale in se priporočamo za morebitne podpore. Zaupamo v božjo Previdnost.

Povsod Boğa po Mariji!

Molite bratje, da bi Bog, ki nam po sv. Očetu nalaga dolžnost Katoliške akcije, dal blagoslov temu začetemu delu.

Za škofijsko vodstvo Katoliške akcije za dekleta

D. Oberžan, l. r.